

- ಬತ್ತವಾಗ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 20 ಗ್ರಾಂ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಹಾಗೂ 20 ಗ್ರಾಂ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಡಿ ವಿತ್ತವೇಳು. ನಂತರ ಬೆಳೆಯು ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯಾಗ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 10 ಸೇರು ಪುರುಮುರಿನ್ನು (ಮಂಡಕೆ/ಮಂಡ್ಯಾಳ) ಜೋಲದ ತುಂಬೆತ್ತಾ ಚೆಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕೀಡಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಪೋಷಾಹಿಸದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

- ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾದ 0.3 ಮಿ.ಲೀ. ಇಂಡಾಕ್ಸಾಕ್ಸಾರ್ಬ್ 14.5 ಎಸ್.ಎ ಆಫವಾ 4 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬರಿಲ್ 50 ಡಬ್ಬು.ಮಿ. ಆಫವಾ 1.0 ಮಿ.ಲೀ. ಮಿಥೆಲ್ ಸ್ಯೂರಾಥಿಯನ್ 50. ಇ.ಸಿ. ಆಫವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಪೆಟ್ರೋನೋಫಾಸ್ 50 ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

- ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 20 ಮಿ.ಲೀ. ಬೆಳೆಗ್ಗುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹೆಸುಮೋಸಿನಕಾಯಿ ಕಪಾಯವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಬೆಳೆ ರೋಗ/ಗಿಡಿ ರೋಗ/ಸಿಂಧು ರೋಗ ಮತ್ತು ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗ

- ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ, ಜಾಡಿ, ಜೋಳು ಬಿದ್ದು, ಒಣಗಿ ಉದುರದೆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳು ಕೊಳೆಯದೆ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ.
- ಕಾಂಡವನ್ನು ಉದ್ದವಾಗಿ ಸೀಳಿ ನೋಡಿದಾಗ ನೀರು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಅಂಗಾಂಶವು ಕಡು ಕಪ್ಪಾಗಿಯುವುದು ನಿಖರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗದಿಂದ ಒಣಗಿದ ಗಿಡಗಳು ಕಿತ್ತಾಗ ಸರಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ತಂತು ಬೇರುಗಳು ಕೊಳೆತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ತಾಯಿ ಬೇರು ಮಾತ್ರ ಗಿಡದ ಜೊತೆ ಬರುತ್ತವೆ.
- ಈ ರೋಗವು ಶೇ. 5-30 ರಷ್ಟು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

- ಮಾಗಿ ಉಳುವು ಮಾಡುವುದು
- ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ - ರಾಗಿ, ಜೋಳ 2 ರಿಂದ 3 ವರ್ಷಗಳು
- ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವುದು.
- ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳಿ (ಜಿ.ಜಿ-11) ಬಳಕೆ

- ಪ್ರತಿ ಕೆ. ಗ್ರಾಂ. ಬೀಜಕ್ಕೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯಾಪ್ಸಾನ್ 80 ಡಬ್ಬು.ಮಿ. ಆಫವಾ ಫ್ಲೂಮ್ 75 ಡಬ್ಬು.ಮಿ. ಆಫವಾ ಮೆಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಬು.ಮಿ. ಆಫವಾ 4 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಜೈವಿಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೂಸು ರೋಗ

ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗ

ಲೇಖಕರು:

- ಡಾ. ಪ್ರಿಯ ಎ.
- ಡಾ. ಕೆ.ಪಿ. ಗುಂಡ್ವಾನವರ
- ಪ್ರೊ ಹರಕ ರಿ. ಕೆ.
- ಡಾ. ಗೀತಾ ಎಸ್. ತಾಮಗೆ
- ಡಾ. ವೆಂಕಣ್ಣ ಬುಗಾಸೂರ
- ಪ್ರಿ. ಕೃಷ್ಣ ನಾಯಕ ಎಲ್.
- ಪ್ರೊ ಕರ್ಜೇಶ ರಿ. ಟಿ.

ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಡಾ. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಬಿ. ಎಸ್
ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಆಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ
ಪರ್ಯಾರ ಬೆಳಕೀರಿ

ವಿನ್ಯಾಸ
ರೇವಾ ಕೆ. ಎಲ್.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ ಹನುಮನಮಟ್ಟ - 561115
ತಾ : ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು ಜಿ : ಹಾವೇರಿ
(08373) 253524, 94484-95338
ವಿಜ್ಞಾನ ಅಂಚೆ : kvk.Haveri@icar.gov.in
ಆಂತರಜಾಲ : www.kvkHaveri.org

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

**ತಡಲೆ ಬಿಳಿಯ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ
ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜಾಯ ಕ್ರಮಗಳು**

ಐ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್. ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ

ಹನುಮನಮಟ್ಟ - 581 115 ಹಾವೇರಿ
ತಾ. ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು, ಜಿ: ಹಾವೇರಿ

ಡಿಸೆಂಬರ್-2017

ಪುಟಗಳು: 1000

ಕಡಲೆ ಬಿಳಿಯ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ
ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಕಡಲೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದ್ರವ್ಯ ಧಾನ್ಯ. ಅವರ ಮತ್ತು ಬಹಳೇ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ನಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 3ನೇ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ಐವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಡಲೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಸಹಾರಜನಕದ (ಪ್ರೋಟೀನ್) ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು, ಕಡಲೆಯು ಅಧ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಸಹಾರಜನಕದ ಆರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಸಸ್ಯಪಾಲ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಸಹಾರಜನಕ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಾರು, ವಿನಿಜ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ರಂಜಕ, ಕ್ಯಾಲಿಯಂ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಹ ಮತ್ತು ಕೆರೋಟಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗದಂತೆ ಜಿಡ್ಡಿನ ಅಂಶವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಾಯುಮಂಡಲದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡಲೆಯು ಪ್ರತಿಶತ 80 ರಷ್ಟು ಧಾಣ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ವಾಯುಮಂಡಲದಿಂದ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 56 ಕೆಜಿ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಳೆದುಹೋದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಮಯವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಇದು ಉದ್ದವಾದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಳವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಪದರಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಿರಲಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಡಲೆಯು ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆಕಾಲು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾಂನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ದ್ರವ್ಯ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಳಿಗಳು:

ತಳಿಗಳು	ಆಯ (ಜನಾಂಗ)	ವಿಶೇಷ	ದತ್ತ ಕಾಲ
1. ಅಣ್ಣೆನು - 1	90-95	ಮಧ್ಯಮ ದಕ್ಷ ಕಾಲು, ಅಧಿಕ ಇಳುಪು ಹಾಗೂ ಒಂದೊಂದೇ ಕಳೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವಂಬರ್
2. ಜಿ. ಜಿ. -11	90-100	ದಕ್ಷ ಕಾಲು, ಸಡಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವಂಬರ್
3. ಜಪತಿ- 103	90-95	ದಕ್ಷ ಕಾಲು ದೊಡ್ಡ ತಳೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವಂಬರ್
4. ಜಿ.ಜಿ.ಎಂ-2	100-110	--	15 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 ಅಕ್ಟೋಬರ್
5. ಜಿ.ಜಿ.ಎಂ-218	100	--	15 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 ಅಕ್ಟೋಬರ್

ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀಜವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 20 ಕೆಜಿ ಜೀಜವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಸ್ಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಯನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 15 ರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ 15 ರವರೆಗೂ ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಮುಂಚೆ ಬಿತ್ತವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು 30 ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಂತರದ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ 10 ಸೆಂ. ಮೀ. ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಿತ್ತನೆಯ ಮೊದಲು ಬರ ನಿರೋಧಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀಜವನ್ನು ಶೇ. 2 ರ ಕ್ಯಾಲಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷ ಅಥವಾ ಶೇ. 25 ರ ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ 8 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೆನಿಸಿ, ಕನಿಷ್ಠ 7 ಗಂಟೆ ನೆರಳನ್ನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಜೀಜವನ್ನು ಕರಿಗೊಳಿಸಿ ನಂತರ ರೈಷೋಜಿಯಂ ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಅಣುಜೀವಿಯಿಂದ ಉಪಕರಿಸಬೇಕು.

ವೀಜೋಚಾರ:

ಜಿಡ್ಡಿನ ಮೊದಲು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಜೀಜಕ್ಕೆ 500 ಗ್ರಾಂ ರೈಷೋಜಿಯಂ ಜೀವಾಣು ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಜೀವಾಣುಗಳಿಂದ ಲೀಪಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ.

ಸಾಂಬುಡ ಗೊಲ್ಲ:

ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 3 ಜಿನ್ ಕೊಟ್ಟು ಗೊಲ್ಲರ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ ತೇವಾಂಶ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಯಿಂಕ ಗೊಲ್ಲ:

ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 4 ಕೆಜಿ ಸಾರಜನಕ ಮತ್ತು 10 ಕೆಜಿ ರಂಜಕ ಗೊಲ್ಲರನ್ನು ಸಿರಿಗೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಜೀಜದಿಂದ 7.5 ಸೆಂ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಜೀಳುವಂತೆ ಕೊಡುವುದು.

ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ:

ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಪವಾಗುಣಕೃಷಿಗುಣವಾಗಿ 2 ಸಾಲ ಕುಂಟ ಹೊಡೆದು ಕಳೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಹೂಡಾಡುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಶೇ. 2 ರ ಯೂರಿಯಾ (20 ಗ್ರಾಂ ಯೂರಿಯಾ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ) ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕಳೆ ನಿರಂತರಣ:

ಕಡಲೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಳೆ ನಿರಂತರಣ ಬಿತ್ತಿ ದಿನ ಅಥವಾ ಮರುದಿನ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 1.3 ಲೀಟರ್ ಪೆಂಡಿಮಿಥಿಯಾ 30 ಎ.ಸಿ. ಅಥವಾ 0.8 ಲೀ. ಪೆಂಡಿಮಿಥಿಯಾ 38.7 ಎ.ಎಸ್. ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು 300 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ

ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರಿಸಬಹುದು. ಸಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರವಿಡಬೇಕು, ಎಡೆಹುಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಕೈಯಿಂದ ಕಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು.

ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ (ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವಿಧದ್ದು)

ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಿಧದಲ್ಲಿ ಕವಲೊಡೆಯುವ ಹಂತ ಮತ್ತು ಕಾಲುಕಟ್ಟುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರುಣಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:

ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾರಜನಕದ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು ಬಹು ಬೇಗ ತಗಲುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಕೊರಕ (ಹೆರಿಕೊವರ್ಷ) ಅತ್ಯಂತ ಹಿವ್ರವಾಗಿದ್ದು, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ರೋಗಗಳಾದ ಸಿಡಿ ರೋಗ, ಜೂಡಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಗೊಡ್ಡ ರೋಗಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಬೇರು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ರೋಗಗಳು ಉತ್ತರ, ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಕಾಯಕೊರಕ (ಹೆರಿಕೊವರ್ಷ)

- ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಯಕೊರಕ ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರವಾಗಿ ಬರುವಂತಹ ಕೀಟ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೇ 20-30 ರಷ್ಟು ಮಾರ್ಷಿ ಕುಟುಂಬದವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಹುಳುವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲೆ, ಹೂ, ಕಾಯ ಮತ್ತು ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಮರಿಹುಳು ಹಸಿರು, ಕಂದು, ಹಳದಿ ಅಥವಾ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಮೈ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮರಿಹುಳು ಅಪಾರಣ್ಯ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಮತ್ತು ಕಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಪ್ರತಿ 6 ಸಾಲಿಗೆ 1 ಸಾಲಿನಂತೆ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.
- ಎಕರೆಗೆ 2 ಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.